

3. Стадненко Н. Психологічна готовність до навчання дітей шестилітнього віку. *Методика діагностики та корекційно-розвиткові заняття*. Кам'янець-Подільський: Вид. ПП Зволейко Д. Г., 2016. 52 с.

*Науковий керівник: Н.М. Мирончук, д-р пед. наук, доцент,
Житомирський державний університет імені Івана Франка*

АКТУАЛЬНІСТЬ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО НАВЧАННЯ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Богданов Є.П.,
*аспірант кафедри педагогіки й менеджменту освіти
Комунального вищого навчального закладу
«Херсонська академія неперервної освіти»
Херсонської обласної ради,
начальник навчально-методичного центру цивільного захисту
та безпеки життєдіяльності Херсонської області*

Для забезпечення захисту учасників освітнього процесу в умовах загрози та виникнення надзвичайних ситуацій, організації заходів пов'язаних із запобіганням та реагуванням на надзвичайні ситуації, навчання дітей дошкільного віку, учнів та студентів діям у надзвичайних ситуаціях Міністерством освіти України створена функціональна підсистема «Навчання дітей дошкільного віку, учнів та студентів діям у надзвичайних ситуаціях (з питань безпеки життєдіяльності) єдиної державної системи цивільного захисту» (далі – функціональна підсистема МОН). До складу функціональної підсистеми увійшли місцеві органи управління освітою, підпорядковані їм сили цивільного захисту, підприємства, установи та організації галузі, заклади освіти та їх сили і засоби [1].

Положенням про функціональну підсистему МОН для всіх учасників визначені загальні завдання, спрямовані на організацію забезпечення захисту учасників освітнього процесу через завчасне планування, навчання, забезпечення та безпосереднє реагування на надзвичайну ситуацію при її виникненні. Окремо визначені завдання функціонального спрямування, зміст яких полягає у забезпеченні підготовки здобувачів освіти з отриманням відповідних знань та вмінь з питань особистої та колективної безпеки в умовах надзвичайних ситуацій.

Заклад вищої освіти є тією первинною ланкою де здійснюється увесь комплекс заходів цивільного захисту. Рівень виконання робіт з планування, організації та забезпечення заходів залежить від рівня усвідомлення керівником кола повноважень та завдань, які виконуються ним у сфері цивільного захисту. Підготовка керівників закладі вищої освіти до виконання спеціальних функцій у сфері цивільного захисту, що визначається як функціональне навчання, відбувається в мережі навчально-методичних центрів цивільного захисту та безпеки життєдіяльності.

Метою статті є актуалізація досвіду навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Херсонської області (Центр) з навчання керівників

закладів вищої освіти та їх заступників, функціональні обов'язки яких пов'язані із забезпеченням цивільного захисту (далі – керівники).

Загальний контекст підготовки керівників, вироблений Центром, в першу чергу спрямований на врахування завдань, визначених для функціональної підсистеми МОН, та полягає у формуванні спроможності об'єктової ланки цивільного захисту закладу до виконання визначених для неї функцій. Метою навчання керівників є отримання ними компетенцій щодо здійснення управлінських функцій в умовах загрози та виникнення надзвичайних ситуацій, дієвого використання завчасно розроблених алгоритмів дій в умовах повсякденного функціонування та при виникненні надзвичайних ситуацій. Такий підхід обумовлюється свідченням проведених досліджень, які серед причин виникнення надзвичайних ситуацій та ускладнення їх перебігу, вказують на значний відсоток організаційних помилок при здійсненні заходів реагування.

Для навчання керівників Центром розроблена відповідна робоча навчальна програма, яка структурована за модульним принципом, кожен з яких має практичну спрямованість на реалізацію конкретних завдань цивільного захисту. Програма складається з загальної, профільної та регіональної складової. Загальний модуль передбачає вивчення завдань, структури, складу сил і засобів функціональної підсистеми МОН, формування у керівника вміння визначати порядок діяльності закладу освіти та організації взаємодії в межах функціональної підсистеми МОН.

Профільна складова, яка має значну частку в загальній структурі програми, орієнтована на формування у керівника чітких алгоритмів дій у режимах повсякденного функціонування, режимах підвищеної готовності та надзвичайної ситуації. Тематичний план модуля передбачає визначення структури цивільного захисту закладу, складання відповідних планувальних документів, які ще на етапі розробки дають керівнику змогу оцінити наявність загроз виникнення надзвичайних ситуацій, спроможність закладу протистояти їм або мінімізувати їх наслідки, а отже й сформувати необхідні сили цивільного захисту та створити необхідні ресурси. Окрема увага приділяється організації навчання працівників закладу вищої освіти за програмами загальної та спеціальної підготовки, специфіки проведення об'єктового тренування як основного способу практичної підготовки до дій та перевірки реальності розроблених планів реагування на надзвичайну ситуацію. Відпрацювання алгоритмів дій керівника формують навички з безпосереднього проведення організаційних заходів та управління діями сил при реагування на надзвичайну ситуацію.

Розглядаючи регіональну складову керівники уточнюють порядок виконання завдань з врахуванням місць його розташування закладу освіти, специфіки діяльності закладу, наявності категорії з цивільного захисту тощо. Так, два заклади вищої освіти у Херсонській області мають категорію з цивільного захисту, а отже й мають додаткові вимоги до організації захисту учасників освітнього процесу, створення відповідних сил цивільного захисту та наявності матеріальних резервів. Також регіональною специфікою обумовлюються особливості планування заходів з евакуації, вихідними даними для яких є визначення небезпечних зон у місті, районі та встановлення місць безпечних пунктів розміщення евакуйованих учасників освітнього процесу та матеріальних і культурних цінностей.

Отже, проходження функціонального навчання керівниками закладів вищої освіти та їх заступниками забезпечує створення на рівні об'єкта дієвої системи захисту учасників освітнього процесу. Формує здатність керівників до організації заходів цивільного захисту, впевненого виконання ними управлінських функцій, забезпеченні реалізації завдань функціональної підсистеми «Навчання дітей дошкільного віку, учнів та студентів діям у надзвичайних ситуаціях (з питань безпеки життєдіяльності) єдиної державної системи цивільного захисту».

Список використаних джерел:

1. Положення про функціональну підсистему навчання дітей дошкільного віку, учнів та студентів діям у надзвичайних ситуаціях (з питань безпеки життєдіяльності) єдиної державної системи цивільного захисту : Наказ Міністерства освіти України від 21.11.2016 № 1400. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1623-16>.

МОВЛЕННЄВА КУЛЬТУРА СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

Пшонка А.В.,

*здобувач вищої освіти спеціальності 263 «Цивільна безпека»,
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»*

Стан української мови - проблема, яка не може залишити байдужим жодну сучасну людину. Особливу тривогу викликає сучасна молодіжна мова. На сьогоднішній день все рідше й рідше можна зустріти молоду людину, яка вміє висловлювати свою думку не перекручуючи слова або не користуючись ненормативною лексикою.

Проблема культури мовлення в сучасний період є актуальною. На жаль в наш час люди все менше читають книжки та не намагаються вдосконалювати свою культуру мовлення.

В умовах сучасного світу ми спостерігаємо як «класична», правильна українська мова йде з повсякденності, замінюється спрощеною, часом жаргонною лексикою. Виникає закономірне питання: чому сьогодні молодь, маючи таку багату мову, яку оспівував Шевченко Т. Г, Костенко Л. В., Тичина П. Г. вважає за краще нову форму спілкування, нехтуючи нормами сучасної української мови, вживаючи сленг і ненормативну лексику.

На сьогоднішній день часто буває так, що смак і прагнення до індивідуальності переходить всі межі розумного. За даними досліджень, більший вплив на сучасного підлітка надає перш за все навколишнє культурне середовище (сім'я, друзі, однолітки), а також глобальна мережа Інтернет, телебачення, модні журнали, книги, музика і суспільство в цілому. Особливо варто відзначити музичні композиції деяких сучасних груп і виконавців, тексти пісень яких здатні викликати шок у будь-якої мало-мальськи освіченої людини (пр. Instasamka, SodaLuv, BlackStar). Особливо багато нарікань викликає мовлення депутатів. Народ не прощає своїм обранцям безграмотності: над ними кепкують, їхні мовленні помилки обговорюють, на них буде свої телепередачі розважальна програма «95-й квартал». Порушенням мовних норм часто «грішать» не